

KAMU HASTANELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEDARİK PLANLAMA, STOK VE LOJİSTİK YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

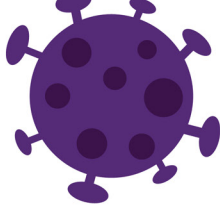
Hastane Eczacılığı Yönetim Birimi

Nisan, 2020

COVID -19 (SARS-CoV2 Enfeksiyonu) İLAÇ YÖNETİMİNE İLİŞKİN BİLGİLENDİRME

COVID -19 (SARS-CoV2 Enfeksiyonu) İLAÇ YÖNETİMİNE İLİŞKİN BİLGİLENDİRME

KAMU HASTANELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEDARİK PLANLAMA, STOK VE LOJİSTİK YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI
Hastane Eczacılığı Yönetim Birimi

Nisan, 2020

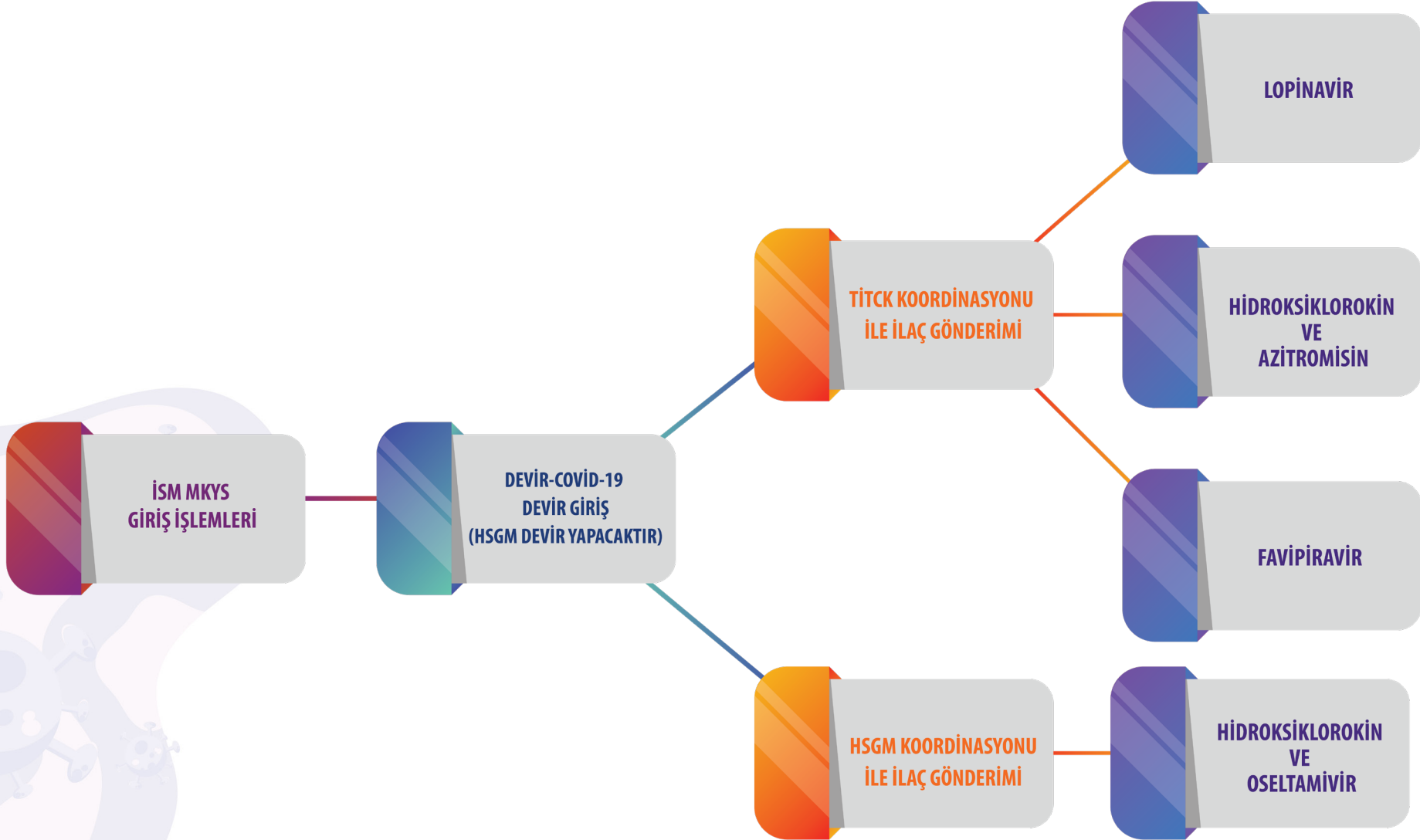
1. GİRİŞ

COVID-19 virüsünün neden olduğu Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) ilk olarak Aralık 2019'da Çin'in Wuhan şehrinde tespit edilmiştir. 30 Ocak 2020'de DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü) Genel Direktörü, mevcut salgının uluslararası endişe veren bir halk sağlığı acil durumu olduğunu açıklamıştır. Bu kapsamda Ülkemiz genelinde bilim kurulunun verdiği tavsiye kararları kapsamında birçok önlem alınmıştır. Kişilerde hastalığın seyrine göre tedavi sağlık tesisinde ve/veya evde sağlanmaktadır.

2. İLAÇ TEDARİĞİ VE STOK YÖNETİMİ

Bakanlığımız tarafından Bilim Kurulunun uygun gördüğü tedavi şemalarına uygun olarak ilaç tedariği gerçekleştirilmekte ve sağlık tesislerine koordineli bir şekilde dağıtımı sağlanmaktadır.

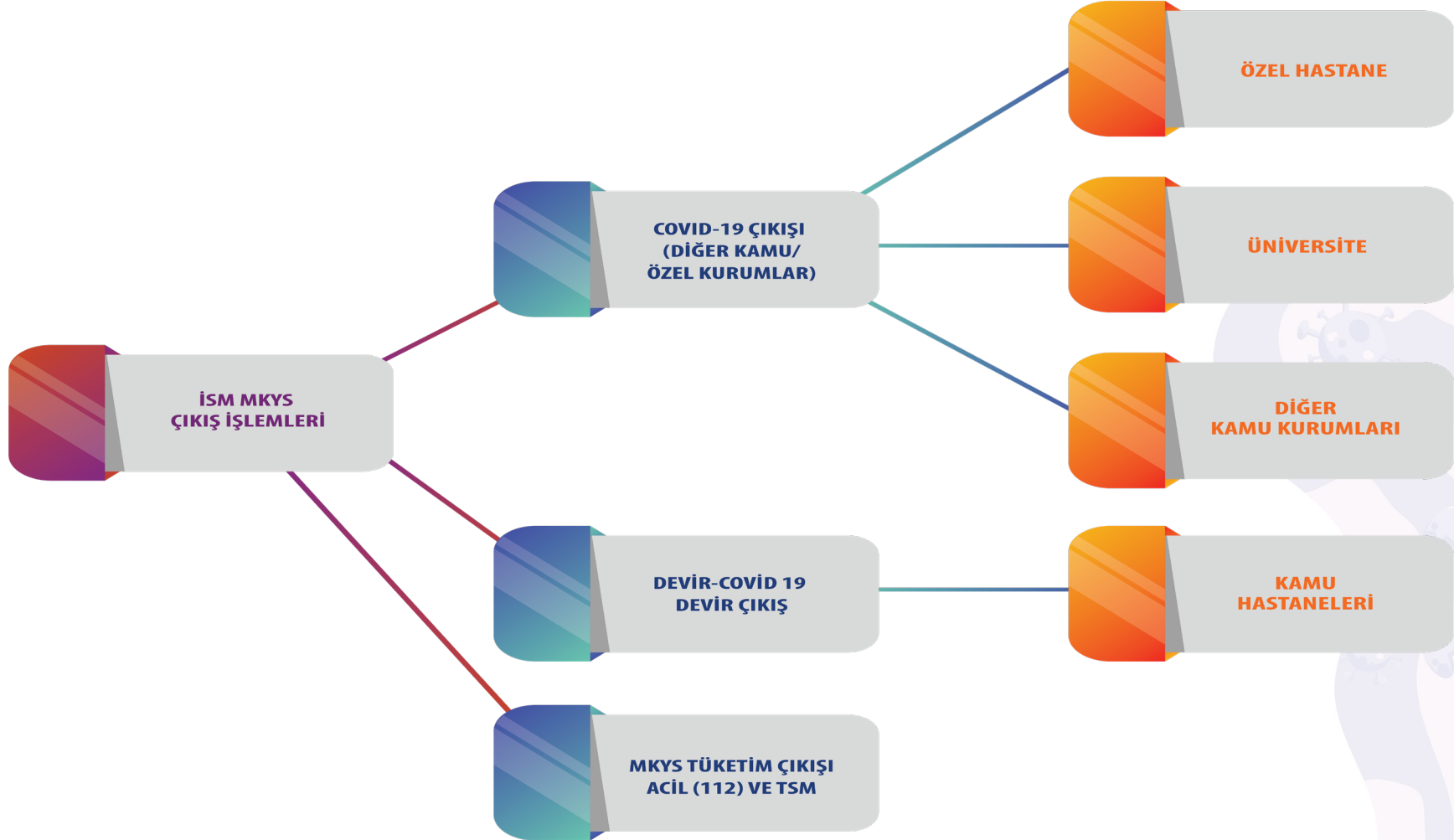
Bu ilaçların stok takibinin yapılması, kullanım oranlarının izlenmesi ve planlama yapılabilmesi için Malzeme Kaynakları Yönetim Sistemi (MKYS)'nde kayıt oluşturulması üzere izlenmesi gereken algoritma aşağıda yer almaktadır. İlaçlar Bakanlığımız ilgili birimleri tarafından İl Sağlık Müdürlüklerine (İSM) teslim edilmektedir. Teslimat esnasında gönderilen irsaliye, fatura vb. dokümanlar kaynak gösterilerek İSM Taşınır Kayıt Yetkilisi (TKY) tarafından MKYS'de "DEVİR-COVID 19 DEVİR GİRİŞİ" giriş türü ile kayıt oluşturulacaktır.

Şekil 1. MKYS Giriş İşlemi Algoritması

Kayıt oluşturulduktan sonra İSM TKY tarafından ilaçlar ihtiyaca binaen kamu hastaneleri, özel hastaneler, üniversite hastaneleri ve diğer kamu kuruluşlarına çıkış yapılabilir. Bu çıkış işlemi MKYS’de kamu hastaneleri için “DEVİR-COVID19 DEVİR ÇIKIŞI”; üniversite, özel hastane ve diğer kamu kurum ve kuruluşları için “COVID-19 ÇIKIŞI (DİĞER KAMU/ÖZEL KURUMLAR)” çıkış türleri ile yapılacak ve devir işlemi gerçekleştirilecektir. Ayrıca 112 Merkezi, toplum sağlığı merkezi gibi İSM’ye bağlı birimlere ilaç çıkışı yapılması halinde, MKYS’den tüketim çıkış işlem türü ile çıkış yapılacaktır.

Şekil 2. İSM’den kamu, özel ve üniversite hastaneleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına çıkış işlemi

Sağlık tesislerinde TKY tarafından İSM'den devir edilen ilaçlar ilaç deposuna MKYS'ye "DEVİR-COVID-19 DEVİR GİRİŞİ" işlem türü ile kayıt edilmelidir. İlaç deposundan ilaçlar yatan hastalar için kullanılmak üzere servis eczanesine, ayaktan ve günübirlik hastalara teslim edilmek üzere poliklinik alanlarında açılacak olan COVID-19 Pandemi Eczanesine "AMBARLAR ARASI DEVİR" işlem türü ile çıkış yapılacaktır.

Şekil 3. Sağlık Tesisi Kayıt Oluşturma ve Sağlık Tesisi İçi Dağıtım Süreci

Bakanlığımız tarafından yayımlanan rehberler doğrultusunda sağlık tesislerinde olası/kesin COVID-19 tanılı erişkin/çocuk hastalara uygulanan tedavilerde yer alan ilaçların çıkış türleri aşağıda yer alan algoritmaya uygun olarak yapılacaktır.

Ayaktan hastalar:

- Bakanlığımız tarafından 02.04.2020 tarihinde yayımlanan "COVID-19 Polikliniğinde Hasta Yönetimi" rehberinde "1. Komplike olmamış hasta yönetimi" başlığı altında ampirik tedavide kullanılacak ilaçlar için yer alan "Başlanılan tedavi, hastane eczanesi tarafından verilir." ifadesi doğrultusunda bu ilaçlar sağlık

tesislerinde poliklinik alanında kurulacak olan “COVID-19 PANDEMİ ECZANESİ” tarafından karşılanacaktır. Bu hastalara hekim tarafından düzenlenecek reçete sonrasında COVID-19 tedavi protokolünde yer alan ilaçlar bu eczanelerden verilecektir. İlaç deposu tarafından bu eczanelere “AMBARLAR ARASI DEVİR” le çıkışı yapılan ilaçlar reçete karşılığında MKYS’den “TÜKETİM-AYAKTAN HASTA ÇIKIŞI” türü ile çıkış yapılarak hastaya teslim edilecektir.

b. Bakanlığımız tarafından 01.04.2020 tarihinde yayımlanan “COVID-19 Teması Olan Sağlık Çalışanlarının Değerlendirilmesi” rehberinde yüksek riskli sağlık çalışanları için yer alan “Hidroksiklorokin (3 gün süreli*) başlanır. Aktif semptom takibi ile evde 7 gün izole edilerek izlenir; semptom gelişirse semptom günü, gelişmez ise 5. günde PCR testi yapılır.” ifadesi doğrultusunda ayaktan hastalara benzer şekilde ilaç teslimatı yapılacaktır. Bu hastalara hekim tarafından düzenlenecek reçete sonrasında COVID-19 tedavi protokolünde yer alan ilaçlar bu eczanelerden verilecektir. İlaç deposu tarafından bu eczanelere “AMBARLAR ARASI DEVİR” le çıkışı yapılan ilaçlar reçete karşılığında MKYS’den “TÜKETİM-AYAKTAN HASTA ÇIKIŞI” türü ile çıkış yapılarak hastaya teslim edilecektir.

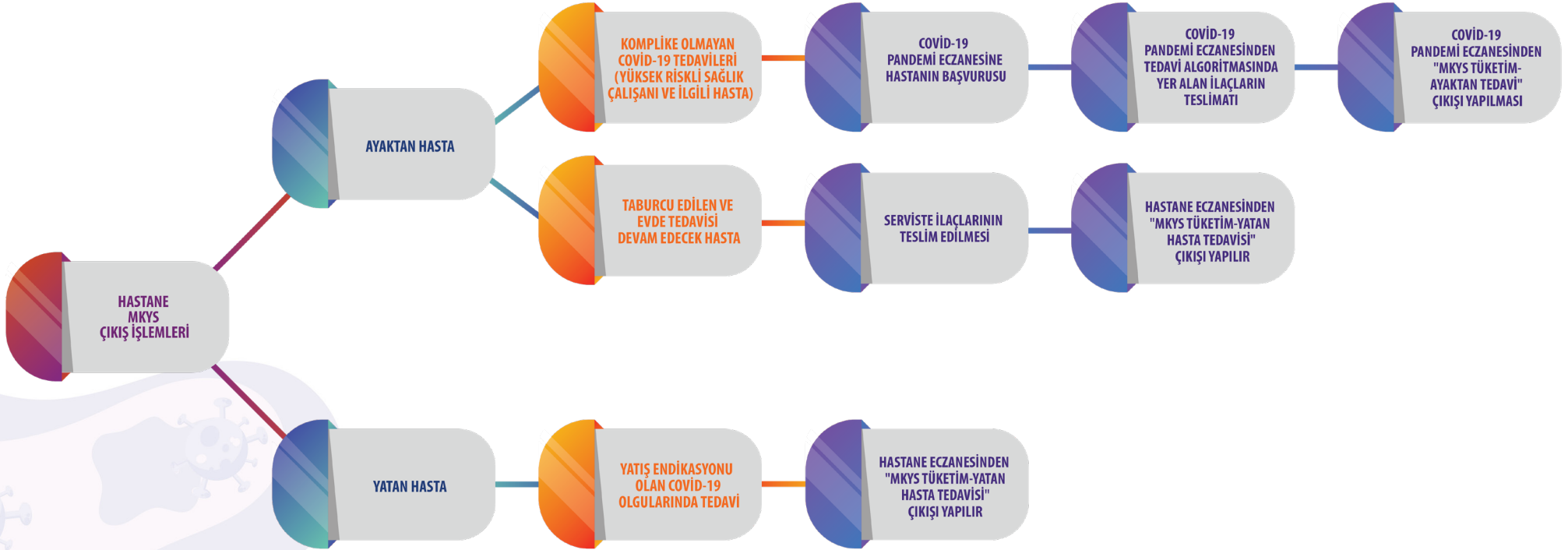
c. Bakanlığımız tarafından yayımlanan rehberler doğrultusunda hekim görüşü ile yatarak tedavisine taburcu edilerek evde devam edilecek hastaların evde tedavisi süresince kullanacağı COVID-19 tedavi protokolünde yer alan ilaçlar öngörülen tedavi süresine uygun olarak hekimin istemi üzerine hastane eczanesinden karşılanacaktır. Hastane eczanesinde eczacı tarafından servisten gelen istem değerlendirildikten sonra MKYS’den “TÜKETİM-YATAN HASTA TEDAVİSİ” türü ile çıkış yapılacaktır. İlaçlar paket halinde serviste hastaya teslim edilecek olup hasta hastane eczanesine yönlendirilmeyecektir.

Yatan Hastalar:

COVID-19 tanısı ile yatarak tedavi gören hastaların ilaçları hekimin istemi üzerine hastane eczanesinden karşılanacaktır. Hastane eczanesinde eczacı tarafından servisten gelen istem değerlendirildikten sonra MKYS’den “TÜKETİM-YATAN HASTA TEDAVİSİ” türü ile çıkış yapılacaktır. Hastanın hekim görüşü ile yatarak tedavisine taburcu edilerek evde devam edilecek hastaların ilaç tüketim çıkışları c bendinde bahsedildiği şekilde yapılacaktır.

COVID -19 (SARS-CoV2 Enfeksiyonu) İLAÇ YÖNETİMİNE İLİŞKİN BİLGİLENDİRME

Şekil 4. İlaçların Ayaktan ve Yatan Hastalara Çıkış İşlem Algoritması

3. COVID-19 PANDEMİ ECZANESİ

Bakanlığımız tarafından 02.04.2020 tarihinde yayımlanan “COVID-19 Polikliniğinde Hasta Yönetimi” rehberinde “1. Komplike olmamış hasta yönetimi” başlığı altında ampirik tedavide kullanılacak ilaçlar için yer alan “Başlanılan tedavi, hastane eczanesi tarafından verilir.” ifadesi yer almaktadır.

Pandemi hastanesi olarak belirlenen sağlık tesislerinde yüksek riskli sağlık çalışanları ve ayaktan hasta tedavilerinde kullanılacak ilaçların teslim sürecinde aksaklık yaşanmaması, hastaların sağlık tesisi içerisinde hareketinin en aza indirilmesi, temasta bulunacağı personel sayısının kısıtlanması ve en hızlı şekilde kontrollü olarak ilaçlarının teslim edilebilmesi amacıyla COVID Polikliniklerine yakın bir alana “COVID-19 PANDEMİ ECZANESİ” kurulacaktır.

3.1. COVID-19 Pandemi Eczanesi Kurulması İçin Belirlenen Asgari Koşullar

Bu eczaneler asgari olarak aşağıdaki şartları sağlamalıdır:

- En az 10 m²'lik bir alana sahip olmalıdır.
- En az bir korunaklı penceresi olmalı ve gerektiğinde havalandırılabilmelidir.
- Kilitlenebilir korunaklı kapıya sahip olmalı, olası kayıp, çalınma durumları için önlem alınmalıdır.
- Alan iklimlendirilmiş olmalı, bulaş riskinin engellenmesi için daimi olarak havalandırılmalıdır.
- Bu alanda reçete karşılanmasına uygun olarak mefruşat (çalışma masası, sandalye, koltuk vb.), bilgisayar takımı, internet erişimi, yazıcı ve barkod yazıcı ile ilaçların yerleştirileceği kilitlenebilir metal dolap (duvara monte edilmelidir), tıbbi atık kutusu gibi gerekli araçların yer alması Hastane İdareleri tarafından sağlanmalıdır.
- Bu alanda bulaş, kayıp, çalıntı riski nedeniyle hasta ile eczacı arasında fiziksel bir bariyer oluşturmalıdır. Bu sebeple ilaçlar göğüs hizasında yer alan bir pencere aracılığı ile hastalara verilmelidir.
- İlaç teslim alanı ve kapı girişi 7/24 kamera sistemi ile takip edilmelidir. Kamera sistemi geçmişe yönelik 2 aylık kayıt muhafaza edebilmelidir.

3.2. COVID-19 Pandemi Eczanesinde Görev Alacak Personel, Görev Tanımı ve İş Akışı

- Bu eczanelerden yalnızca COVID-19 tedavi rehberleri ve algoritmalarında yer alan ilaçlar verilecektir.
- COVID-19 Pandemi Eczanesinde en az bir eczacı ve en az bir yardımcı sağlık personeli görev almalıdır.
- Hasta ve hasta yakınları eczane iç alanına girmeyecek şekilde göğüs hizasında bulunan korunaklı alandan ilaçlar teslim edilecektir. Hasta yoğunluğu olması halinde izolasyon kurallarına uygun olarak hastaların bekleyeceği bir alan hastane idaresi tarafından oluşturulmalıdır.
- Hasta başvurusu anında hekim tarafından düzenlenen ayaktan hasta reçeteleri uygunluk açısından eczacı tarafından kontrol edilmeli ve gerektiğinde hekim ile sözel veya sistem aracılığıyla yazılı olarak irtibata geçilmelidir. Eczacıların reçeteleri değerlendirebilmesi için sistem alt yapısı Hastane İdareleri tarafından sağlanmalı, hasta mağduriyeti yaşanmaması için olası aksaklıklar ivedilikle çözümlenmelidir. Mümkün olan en kısa sürede gerekli işlemler tamamlanarak hastaya ilaç teslim edilmelidir.
- Kontrol sonrasında ilaçlar hasta dozuna uygun olarak hazırlanmalı, ilaç paketinin üzerinde mutlaka hasta adı, ilaç adı, günlük uygulama dozu, tedavi süresi, uygulama yolu, ilaç kullanımına ilişkin bilgi, muhafaza koşullarına ilişkin bilgi yer almalıdır. Hasta ilaç kullanımı açısından bilgilendirilmelidir.
- Çocuk hastalar ve evde tedaviye uygun ancak hekim tarafından sıvı dozaj formun kullanımının öngörüldüğü hastalar için COVID-19 Pandemi Eczanesinde eğer majistral ilaç hazırlama (çeker ocak, ilaç hazırlama tezgahı, ilaç hazırlama aparatları vb.) için uygun koşullar sağlanırsa eczacı tarafından, uygun koşullar sağlanamıyor ise hastane eczanesi tarafından ilaçlar katı dozaj formundan sıvı dozaj formuna Bakanlığımız tarafından yayımlanan rehberler doğrultusunda uygun şekilde çevrilerek hazırlanacak, hastaya bilgilendirme yapılarak teslim edilecektir.
- Eczane içerisinde bulunan ilaçların her gün sayımı ve miat kontrolü gerçekleştirilecektir. Eczane başlangıç stoku, sayım yapıldığı andaki fiili stok ve çıkış yapılan ilaç miktarı arasında eşitsizlik olmamalıdır.
- Eczacı tarafından minimum, maksimum ve kritik stok seviyesi belirlenmeli, ilaç deposundan stok kopması olmaksızın ilaç talebinde bulunulmalıdır.
- Eczanede görevli eczacı ve personel olası/kesin tanıli hastalarla doğrudan temasta bulunacağı için Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan “COVID-19 Hastalığına Yönelik Sağlık Kuruluşu, Personel Ve Faaliyet Türüne Göre Kullanılması Önerilen Koruyucu Ekipmanlar” dokümanı doğrultusunda gerekli kişisel koruyucu ekipman (KKE) kullanarak hizmet vermelidir. Uygun KKE kullanımına ek olarak sık el hijyeni (el antiseptiği kullanımı ve ellerin yıkanması) her zaman sağlanmalıdır.

